

Bài 13. MÁU VÀ MÔI TRƯỜNG TRONG CƠ THỂ

I. MÁU

1. Tìm hiểu thành phần cấu tạo của máu

- Huyết tương (55%): Lỏng, trong suốt, màu vàng, gồm nước, các chất dinh dưỡng, các chất cần thiết, các muối khoáng và các chất thải
- Tế bào máu (45%): Đặc, đỏ thẫm, gồm hồng cầu, bạch cầu, tiểu cầu

2. Tìm hiểu chức năng của huyết tương và hồng cầu

a/ Chức năng huyết tương

- Duy trì máu ở trạng thái lỏng để lưu thông dễ dàng trong mạch
- Tham gia vận chuyển các chất dinh dưỡng, các chất cần thiết, các muối khoáng, các chất thải của tế bào

b/ Chức năng hồng cầu

- Vận chuyển O_2 và CO_2

II. MÔI TRƯỜNG TRONG CƠ THỂ

- Môi trường trong của cơ thể gồm máu, nước mô và bạch huyết
- Môi trường trong giúp tế bào thường xuyên liên hệ với môi trường ngoài trong quá trình trao đổi chất

* BÀI TẬP

1. Máu gồm những thành phần cấu tạo nào? Nêu chức năng của huyết tương và hồng cầu
2. Môi trường trong của cơ thể gồm những thành phần nào? Chúng có quan hệ với nhau thế nào?

Bài 14. BẠCH CẦU – MIỄN DỊCH

I. CÁC HOẠT ĐỘNG CHỦ YẾU CỦA BẠCH CẦU TRONG BẢO VỆ CƠ THỂ CHỐNG LẠI TÁC NHÂN GÂY NHIỄM

1. Kháng nguyên, kháng thể

- Kháng nguyên là phân tử ngoại lai có khả năng kích thích cơ thể tạo kháng thể.
- Kháng thể là những phân tử protein do cơ thể tiết ra chống lại kháng nguyên
- Cơ chế: chìa khóa và ổ khóa, nghĩa là kháng nguyên nào thì kháng thể ấy

2. Bạch cầu tham gia bảo vệ cơ thể bằng cách:

- Thực bào: Bạch cầu trung tính và bạch cầu mônô hình thành chân giả bắt và nuốt vi khuẩn rồi tiêu hóa chúng
- Limphô B: tiết kháng thể để vô hiệu hóa kháng nguyên
- Limphô T: phá hủy tế bào đã bị nhiễm vi khuẩn bằng cách nhận diện và tiếp xúc với chúng

II. MIỄN DỊCH

1. Miễn dịch: là khả năng cơ thể không bị mắc một bệnh nào đó

2. Có 2 loại miễn dịch:

- Miễn dịch tự nhiên: Khả năng tự chống bệnh của cơ thể (do kháng thể)
- Miễn dịch nhân tạo: Tạo cho cơ thể khả năng miễn dịch bằng vaccin

* BÀI TẬP

1. Các bạch cầu đã tạo nên những hàng rào phòng thủ nào để bảo vệ cơ thể?

2. Người ta thường tiêm phòng (chích ngừa) cho trẻ em những loại bệnh nào?